

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr inż. Rafał Gawin

Warszawa, dnia 18 marca 2022 r.

INFORMACJA
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
nr 11/2022

**w sprawie poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów,
o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych
w kalkulacji taryf dla usług przesyłania paliw gazowych
na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.**

1. Wprowadzenie

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE) należy (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009¹, w tym rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29), zwanego dalej „Kodeksem taryfowym”.

Zgodnie z art. 1 Kodeksu taryfowego określa on zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu, w tym zasady dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, powiązane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, a także zasady dotyczące obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności.

W świetle art. 28 ust. 1 i 2 Kodeksu taryfowego Prezes URE jest zobowiązany do przeprowadzania konsultacji z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami dotyczących:

- a) poziomu mnożników,
- b) poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36).

bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności^{2,3} przerywanej, w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., zwanego dalej „Operatorem” oraz sieci będącej własnością przedsiębiorstwa System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., zwanego dalej „EuRoPol GAZ”, na której Operator pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT.

W myśl art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego ww. konsultacje przeprowadza się w każdym okresie taryfowym. Natomiast okres taryfowy, zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 23 Kodeksu taryfowego, oznacza okres, w którym obowiązuje określony poziom cen referencyjnych, trwający co najmniej jeden rok i nie dłużej niż okres regulacyjny. W związku z tym, że taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych są zatwierdzane na okres 12 miesięcy, przedmiotowe konsultacje są przeprowadzane każdego roku.

Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE, krajowy organ regulacyjny podejmuje i publikuje uzasadnioną decyzję dotyczącą aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)–c) Kodeksu taryfowego, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich.

Czwarte konsultacje⁴ w zakresie mnożników, współczynników sezonowych, poziomów rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej dla 2023 r. zostały przeprowadzone w okresie od 1 września do 31 października 2021 r. i dotyczyły sieci przesyłowej Operatora oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u. W trakcie konsultacji wpłynęła opinia Regulatora Duńskiego⁵ wyrażająca brak zastrzeżeń odnośnie konsultowanych zagadnień oraz opinie: PGNiG S.A., Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego i Towarzystwa Gospodarczego Polskie Elektrownie.

Postanowienia niniejszej informacji, uwzględniające wyniki powyższych konsultacji, będą miały zastosowanie w kalkulacji taryf na 2023 r.

Niezależnie od powyższego warto dodać, że w sprawie metod wyznaczania cen referencyjnych, obejmujących elementy określone w art. 26 Kodeksu taryfowego, w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora oraz w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u, na okres rozpoczynający się w roku 2023 zostaną wydane odrębne decyzje na podstawie art. 27 ust. 4 tego aktu.

² Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 984/2017 (Dz. Urz. UE L 72/1 z 17.03.2017), zwanego dalej „rozporządzeniem NC CAM”, standardowy produkt z zakresu zdolności oznacza określoną ilość zdolności przesyłowej w określonym czasie w danym punkcie połączenia międzysystemowego.

³ Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia 715/2009 zdolność oznacza maksymalny przepływ — wyrażony w normalnych metrach sześciennych na jednostkę czasu lub w jednostkach energii na jednostkę czasu — do którego użytkownik sieci jest uprawniony zgodnie z postanowieniami umowy przesyłowej. Natomiast zgodnie z art. 10 rozporządzenia NC CAM oferowana zdolność jest wyrażona w kWh/h lub kWh/d.

⁴ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/mnozники-wspolczynniki-3/9723,Rynek-gazu-Prezes-Urzedu-Regulacji-Energetyki-rozpoczyna-konsultacje-dotyczace-r.html>

⁵ Forsyningstilsynet – Danish Utility Regulator.

2. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, do taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych siecią własną Operatora na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

2.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Wartości mnożników do taryfy dla sieci własnej Operatora dla standardowych produktów z zakresu zdolności na 2023 r. przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności – taryfa dla sieci własnej Operatora na 2023 r..

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi⁶, jak i wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E⁷ i L⁸), w tym punktach wejścia/wyjścia z/do podziemnych magazynów gazu (PMG).

W art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Skalkulowane wartości mnożników mają na celu motywowanie użytkowników systemu przesyłowego do priorytetowego traktowania rezerwacji produktów długoterminowych (rocznych i dłuższych), które przyczyniają się do generowania właściwych impulsów w zakresie kierunków rozbudowy systemu przesyłowego. Jednocześnie mnożniki te umożliwiają uczestnikom rynku elastyczne korzystanie z systemu przesyłowego poprzez optymalizację przepustowości rezerwowanej w trakcie roku dzięki wykorzystaniu produktów krótkoterminowych (kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych). Poziom mnożników odzwierciedla również w cenach produktów krótkoterminowych ryzyko Operatora z tytułu ewentualnej utraty przychodów spowodowanej sprzedażą produktów krótszych niż roczne.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi pomiędzy - z jednej strony ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, z drugiej zaś zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy, zdecydowano się na przyjęcie wartości mnożników identycznych jak w 2022 r. tj. z wyższej połowy rekomendowanych przedziałów, o których mowa w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

⁶ o których mowa w art. 2 ust. 1 Kodeksu taryfowego, tj. Białorusią i Ukrainą.

⁷ E – gaz ziemny wysokometanowy – grupa E.

⁸ L – zaazotowany gaz ziemny – grupa L, podgrupa Lw.

Należy również wskazać na zalecenie ACER nr 01/2021 z dnia 19 lipca 2021 r. w sprawie ustalania poziomu mnożników mających zastosowanie w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu dotyczących produktów z zakresu zdolności przesyłowej innych niż roczne⁹, w którym ACER zrezygnowała z ograniczenia maksymalnego poziomu mnożników dla dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności od dnia 1 kwietnia 2023 r. do wartości 1,5 – stosownie do postanowień art. 13 ust. 3 Kodeksu taryfowego. ACER stwierdziła jednocześnie, że istniejące różnice pomiędzy punktami połączeń międzysystemowych usprawiedliwiają pozostawienie dotychczasowego poziomu elastyczności w tym zakresie, przewidzianego w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, oraz wskazują na zasadność stosowania indywidualnego podejścia w każdym przypadku. W pkt 1 powyższego dokumentu ACER zaleca szczegółowe uzasadnianie decyzji organów regulacyjnych w sytuacji, gdy poziom mnożników dla produktów dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności przekracza górny próg, o którym mowa w art. 13 ust. 1 lit. b Kodeksu taryfowego, tj. 3. Natomiast w pkt 2 zalecenia ACER podkreśliła wagę wzajemnych konsultacji organów regulacyjnych sąsiadujących krajów UE, mających na uwadze lepszą koordynację decyzji dotyczących mnożników i współczynników sezonowych dla transgranicznych punktów połączeń międzysystemowych, w celu uniknięcia ustalenia sprzecznych bodźców po każdej stronie takiego połączenia.

W związku z faktem, że wartości mnożników i współczynników sezonowych przyjęte na 2023 r. mieszczą się w granicach określonych w art. 13 ust. 1 i 2 Kodeksu taryfowego powyższe zalecenie ACER nie wpływa zasadniczo na niniejszą informację.

2.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.

Stosownie do postanowień art. 15 ust. 1 Kodeksu taryfowego do obliczenia cen bazowych produktów krótkoterminowych na 2023 r., łącznie z mnożnikami, będą stosowane współczynniki sezonowe. Zgodnie z definicją zamieszczoną w art. 3 pkt 21 Kodeksu taryfowego współczynnik sezonowy oznacza współczynnik odzwierciedlający zmienność zapotrzebowania w ciągu roku, który można stosować w połączeniu z odpowiednim mnożnikiem.

Zastosowanie współczynników sezonowych ma na celu zwiększenie efektywności wykorzystania systemu przesyłowego poprzez stosowanie wyższych cen bazowych w okresach, w których system ten jest intensywniej wykorzystywany oraz niższych w okresie słabszego wykorzystania systemu. Zróżnicowanie cen bazowych powinno stanowić zachętę dla użytkowników systemu przesyłowego dla przeniesienia poboru gazu z okresu wysokiego wykorzystania tego systemu i tym samym przyczynić się do ograniczenia nakładów inwestycyjnych na jego rozbudowę.

Metodologia obliczania współczynników sezonowych została opisana w art. 15 Kodeksu taryfowego i opiera się na przewidywanych przepływach. Obliczeń współczynników sezonowych dokonano w oparciu o przewidywane wolumeny gazu w punktach wyjścia z systemu przesyłowego gazu E i L (z wyłączeniem wolumenów gazu przesyłanych do punktów wyjścia do PMG), oszacowane na podstawie średniej ich wartości z lat 2018-2020. Przyjęcie

⁹ https://extranet.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Recommendations/ACER%20Recommendation%2001-2021%20on%20Multipliers.pdf

średnich wolumenów z okresu trzyletniego ma na celu ustabilizowanie poziomu tych współczynników i tym samym ograniczenie wpływu danych z roku, który mógłby być niereprezentatywny.

W przypadku usług kwartalnych przyjęto wariant, o którym mowa w art. 15 ust. 5 lit a) pkt (i) Kodeksu taryfowego (średnia arytmetyczna poszczególnych współczynników sezonowych stosowanych przez okres trzech miesięcy).

Szczegółowe obliczenia współczynników sezonowych zostały przedstawione w załącznikach 1-3 do dokumentu konsultacyjnego¹⁰.

Poziomy współczynników sezonowych do taryfy dla sieci własnej Operatora na 2023 r. dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe – taryfa dla sieci własnej Operatora

Miesiąc\Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Styczeń	1,17	1,17	1,17	1,13
Luty	1,11	1,11	1,11	
Marzec	1,12	1,12	1,12	
Kwiecień	0,96	0,96	0,96	0,90
Maj	0,91	0,91	0,91	
Czerwiec	0,84	0,84	0,84	
Lipiec	0,87	0,87	0,87	0,87
Sierpień	0,87	0,87	0,87	
Wrzesień	0,87	0,87	0,87	
Październik	0,99	0,99	0,99	1,07
Listopad	1,07	1,07	1,07	
Grudzień	1,14	1,14	1,14	

Średnia arytmetyczna z iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Operator uwzględni w taryfie współczynniki korekcyjne, będące iloczynem odpowiedniego mnożnika i współczynnika sezonowego, zaokrąglone z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.

Mnożniki i współczynniki sezonowe nie ulegają zmianie w przypadku obrotu wtórnego produktami z zakresu zdolności.

Przyjęte mnożniki i współczynniki sezonowe powinny zapewnić zachowanie dotychczasowej równowagi pomiędzy wykorzystaniem przez uczestników rynku produktów krótko- i długoterminowych, co korzystnie wpływa na stawki przesyłowe dla wszystkich podmiotów korzystających z polskiego systemu przesyłowego, a także daje sygnały dla efektywnego

¹⁰ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/mnozники-wspolczynniki-3/9723,Rynek-gazu-Prezes-Urzedu-Regulacji-Energetyki-rozpoczyna-konsultacje-dotyczace-r.html>

inwestowania w ten system. Poziom współczynników sezonowych został przyjęty z uwzględnieniem konieczności zapewnienia ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury przesyłowej w ciągu całego roku oraz lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez stawki przesyłowe.

Założeniem przyjętych wartości mnożników i współczynników sezonowych jest preferowanie kontraktów długoterminowych, które zapewniają Operatorowi płynność finansową przez cały rok. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku.

2.3. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz wewnętrznymi punktami systemu przesyłowego (dla gazu E i L), w tym punktach wejścia/wyjścia z/do PMG, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 2.6. i 2.7.:

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],

Mn – mnożnik,

Ws – współczynnik sezonowy,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],

Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],

T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

2.4. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego.

Poziom rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia do własnego systemu przesyłowego Operatora z instalacji LNG w taryfie na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wyniesie 100 %.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. Należy zauważyć, że polski rynek gazu ziemnego jest rynkiem średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Do 2017 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Krajowe

wydobycie gazu ziemnego w 2020 r. stanowiło ok. 19 %¹¹ krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. W konsekwencji, wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Fizyczna dywersyfikacja dostaw gazu, której elementem jest terminal LNG, powinna przyczynić się do obniżenia cen gazu w Polsce.

Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Dzięki uruchomieniu Terminalu LNG w Świnoujściu powstały warunki do wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym dla punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., w odniesieniu do taryf opartych na zdolności stosowany jest rabat w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

2.5. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej (z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego) - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

W 2023 r. dla wszystkich punktów połączeń międzysystemowych własnego systemu przesyłowego Operatora z krajami UE oraz z krajami trzecimi, jak również dla wewnętrznych punktów wejścia/wyjścia, w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej¹² (podobnie jak w 2022 r.) będzie stosowana metoda *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

W 2023 r. dla usług przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, będzie stosowany następujący poziom rabatu *ex-ante*:

- **6%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE oraz z krajami trzecimi,

¹¹ Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2020 r. s.185.

¹² Zdolność przerywana jest to zdolność przesyłowa gazu, która może zostać ograniczona przez Operatora w zakresie od 0 do 100%.

- 2% dla produktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności dla gazu E i L oferowanych na wewnętrznych punktach wejścia/wyjścia¹³.

Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora. Dla punktów połączeń międzysystemowych prawdopodobieństwo przerwania zostało oszacowane w oparciu o produkty dobowe, a dla punktów wewnątrzsystemowych na podstawie analizy produktów rocznych, kwartalnych i miesięcznych.

Współczynnik korygujący A został przyjęty jako równy 1 dla wszystkich standardowych produktów przesyłowych dla usług realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

Rabat *ex-ante* został obliczony zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{\text{ex-ante}} = A \times \text{Pro} \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

Współczynnik Pro został obliczony dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

¹³ Z uwzględnieniem PMG, dla których w przypadku korzystania ze zdolności przerywanej wystąpi kumulacja rabatu w wysokości 2% oraz rabatu w wysokości 80%.

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

CAP_{av. int.} - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

2.6. Zastosowanie rabatu *ex-ante* w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu świadczoną na zasadach przerywanych lub przerywanych warunkowo ciągłych będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 2.7.:

$$Op = (100\% - Di_{ex-ante}) * Mn * Ws * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu na zasadach przerywanych, w tym przerywanych warunkowo ciągłych (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł], z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego,

$Di_{ex-ante}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Mn – mnożnik,

Ws – współczynnik sezonowy,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],

Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],

T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

Zastosowanie rabatu *ex-ante* wyklucza możliwość stosowania dodatkowego rabatu w przypadku wystąpienia przerwania.

2.7. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Usługa wirtualnego przesyłania zwrotnego została zdefiniowana w § 2 pkt 24 rozporządzenia taryfowego¹⁴ jako usługa świadczona przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, polegająca na umownym przesyłaniu paliw gazowych w kierunku przeciwnym do fizycznego przepływu paliw gazowych w fizycznych punktach wejścia do sieci przesyłowej lub punktach wyjścia z sieci przesyłowej.

W przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego (długo- i krótkoterminowych), na podstawie § 14 rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych jest stosowany współczynnik 0,2 co oznacza w tym przypadku zastosowanie rabatu wynoszącego 80%. Wobec powyższego do

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 280).

rozliczania tych usług nie stosuje się rabatów *ex-ante*, o których mowa w pkt 2.5. Jednakże w związku z art. 16 Kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych stosuje się także mnożniki i współczynniki sezonowe, o których mowa w pkt 2.1. i 2.2. niniejszej informacji.

Opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = 0,2 * Mn * Ws * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],

Mn – mnożnik,

Ws – współczynnik sezonowy,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],

Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],

T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

3. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, do taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych w zakresie sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ na okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

3.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Wartości mnożników do taryfy dla sieci EuRoPol GAZ dla standardowych produktów z zakresu zdolności na 2023 r. przedstawia Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności – taryfa dla sieci EuRoPol GAZ-u na 2023 r..

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Powyższe mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol GAZ-u, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych. Wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Mając na uwadze postanowienia art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, dla taryfy EuRoPol GAZ-u nie są ustalane współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

3.2. Zastosowanie mnożników.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

3.3. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej (z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego) - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

W 2023 r. do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej oferowanej na sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ, uwzględniając wnioski Operatora, będzie stosowany rabat *ex-ante*, o którym mowa w art. 16 ust. 1 – 3 Kodeksu taryfowego. Oznacza to wprowadzenie takiego samego podejścia jakie stosuje się w przypadku sieci własnej Operatora. Podejście to zapewni większą transparentność rozliczeń usług przerywanych oraz dzięki zastosowaniu analogicznych zasad w obu systemach - uprości korzystanie z tych usług. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. b rozporządzenia 715/2009, operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zarówno ciągłe, jak i przerywane usługi związane z dostępem stron trzecich, a cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

W 2023 r. będzie stosowany rabat *ex-ante* w wysokości **10%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności przerywanych dla gazu E oferowanych w punktach połączeń międzysystemowych sieci przesyłowej przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ z krajami UE¹⁵ oraz z krajami trzecimi.

Ocena prawdopodobieństwa przerwania usługi przerywanej została przeprowadzona z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na brak ograniczeń zdolności przerywanej w analizowanym okresie. Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. z zastosowaniem metody dynamicznej (D-2). Metoda ta opiera się o faktycznie odnotowane przepływy oraz porównanie ich z możliwą do zaoferowania przepustowością w ramach produktów przerywanych oraz określenia na tej podstawie poziomu przepustowości, który mógłby podlegać ograniczeniom.

W 2020 r. wystąpił znaczny wzrost wykorzystania produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności (dobowych i śróddziennych) wynikający z wygaśnięcia z dniem 17 maja tego roku

¹⁵ Z uwzględnieniem punktu połączenia wzajemnego pomiędzy własną siecią przesyłową Operatora oraz siecią przesyłową należącą do EuRoPol GAZ-u (PWP).

jednego z 2 kontraktów historycznych, skutkujący wzrostem prawdopodobieństwa przerwania usługi przesyłania paliwa gazowego obliczanego metodą dynamiczną.

Współczynnik korygujący A przyjmuje się na poziomie 1 dla wszystkich standardowych produktów z zakresu zdolności realizowanych na warunkach przerywanych. Obliczone prawdopodobieństwa przerwania rzeczonych usług w wystarczającym stopniu odzwierciedlają szacowaną wartość ekonomiczną danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej i dlatego nie jest uzasadniony dodatkowy wzrost rabatu *ex-ante* wynikający z zastosowania współczynnika A większego od 1.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{i\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{i\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av. int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

3.4. Zastosowanie rabatu *ex-ante* w przypadku krótkoterminowych usług przerywanych, z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu świadczoną na zasadach przerywanych będzie obliczana wg następującego wzoru, z zastrzeżeniem pkt 3.5.:

$$\text{Op} = (100\% - D_{i\text{ex-ante}}) * \text{Mn} * \text{Ss} * \text{Mu} * \text{T}/100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu na zasadach przerywanych (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł], z wyłączeniem usług wirtualnego przesyłania zwrotnego,

$D_{i\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Mn – mnożnik,

- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

Zastosowanie rabatu *ex-ante* wyklucza możliwość stosowania dodatkowego rabatu w przypadku wystąpienia przerwania.

3.5. Usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego.

W przypadku oferowania usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 (rabat równy 80%). Niemniej jednak w związku z art. 16 kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych będą miały zastosowanie mnożniki, o których mowa w pkt 3.1. niniejszego dokumentu.

Opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = 0,2 * Mn * Ss * Mu * T/100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę wirtualnego przesyłania zwrotnego gazu w [zł] (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

Zastosowanie rabatu na podstawie § 14 rozporządzenia taryfowego wyklucza stosowanie dla danego produktu rabatu *ex-ante*, o którym mowa w pkt 3.3.

4. Uwagi użytkowników systemu przesyłowego, które wpłynęły w trakcie konsultacji¹⁶

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji dotyczyły:

- A.** Użytkownik systemu wskazał, że zgodnie z pkt 5.5. Dokumentu konsultacyjnego usługi przesyłania paliw gazowych realizowane na zasadzie rewersu wirtualnego w punkcie Mallnow będą rozliczane z zastosowaniem rabatu jedynie wówczas, gdy są świadczone w oparciu o zdolności przerywane. W związku z powyższym postulował wprowadzenie w punkcie Mallnow-rewers rabatu, na podstawie art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, dedykowanego dla infrastruktury stworzonej w celu zakończenia izolacji państw członkowskich. Punkt ten posiada przepustowość 5 mld m³ rocznie i został wybudowany w celu połączenia Polskiego systemu przesyłowego z rynkiem gazu w Niemczech oraz innych krajach Europy Zachodniej. Zatem, zdaniem Użytkownika, punkt Mallnow-rewers został wybudowany w celu zakończenia izolacji Państwa Członkowskiego w ramach unijnego rynku gazu – tj. Rzeczypospolitej Polskiej. Dlatego uzasadnione jest wprowadzenie w punkcie Mallnow-rewers rabatu pozwalającego obniżyć koszt przywozu paliwa gazowego do Polski. Użytkownik wskazuje, że obecnie Operator pobiera opłaty przesyłowe w pełnej wysokości (tj. z pominięciem współczynnika 0,2 przewidzianego dla świadczenia usług wirtualnego przesyłu zwrotnego) zarówno w kierunku podstawowym, jak i dla rewersu wirtualnego, podwyższając koszty korzystania z infrastruktury, pomimo że fizycznie część dostaw jest realizowana na odcinku Kondratki – Punkt Wzajemnego Połączenia (PWP). Takie podejście skutkuje wzrostem kosztów przywozu paliwa gazowego do Polski dla wszystkich uczestników rynku gazu w Polsce. W związku z powyższym Użytkownik systemu postulował wprowadzenie dla punktu Mallnow-rewers rabatu w oparciu o art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, zgodnie z którym możliwe jest stosowanie rabatu w odniesieniu do infrastruktury stworzonej w celu zakończenia izolacji państw członkowskich.
- B.** Dwóch Użytkowników systemu wskazało, że zgodnie z pkt 4.6.5. i 5.5 Dokumentu konsultacyjnego, w przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 co oznacza stosowanie w tym przypadku rabatu wynoszącego 80%. Jednakże w związku z art. 16 Kodeksu taryfowego, współczynnik ten (a zatem i rabat 80%) może być stosowany tylko do produktów z zakresu zdolności przerywanej. Następnie Użytkownicy zaproponowali zmianę, zgodnie z którą współczynnik 0,2 (a zatem i rabat 80%) może być stosowany zarówno do produktów z zakresu zdolności ciągłej jak i przerywanej. Podkreślili również, że obowiązujące w Polsce zasady kształtowania taryf dla paliw gazowych, kalkulacji cen i stawek opłat oraz rozliczeń wynikają z przepisów rozporządzenia Ministra Energii z 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. 2018, poz. 640) wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne. Przepisy tego rozporządzenia nie wprowadzają rozróżnienia metody rozliczania wirtualnego przesyłania zwrotnego

¹⁶ Po zakończeniu konsultacji Prezes URE pismem z dnia 21 stycznia 2022 r. zwrócił się do Operatora o przedstawienie stanowiska dotyczącego uwag wniesionych w ramach konsultacji. Stanowisko Operatora wpłynęło w dniu 7 lutego 2022 r.

(wirtualnego rewersu) w zależności od sposobu świadczenia usług na zasadach ciągłych lub przerywanych. W § 14 rozporządzenia przyjęta została zasada zgodnie z którą, w przypadku świadczenia usług wirtualnego przesyłania zwrotnego stawki opłaty stałej za te usługi stanowią iloczyn ustalonych w taryfie stawek opłaty stałej, o których mowa w § 12 oraz współczynnika równego 0,2.

Użytkownicy wskazują, że przepis rozporządzenia ustanawia współczynnik (0,2) różnicujący sposób obliczania opłaty za świadczenie usług wirtualnego przesyłania zwrotnego w porównaniu z usługami fizycznego przesyłania gazu, ze względu na to, że usługi wirtualne nie powodują po stronie operatora powstania kosztów w wysokości odpowiadającej kosztom fizycznego przesyłania gazu.

Kodeks taryfowy oraz kodeks dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych (NC CAM) dzielą usługi według kryterium - usług świadczonych na zasadach ciągłych i przerywanych.

NC CAM nie różnicuje usług świadczonych przez operatora w zakresie zwrotnego fizycznego i wirtualnego przesyłania gazu. Podział pomiędzy usługami na gruncie NC CAM dokonany został co do zasady według kryterium ciągłości oferowanego produktu o czym w szczególności świadczy art. 32 ust. 1 i ust. 3 NC CAM. Regulacje NC CAM nie zabraniają operatorowi świadczenia usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego na zasadach ciągłych, a przeciwnie, w pierwszej kolejności wymagają oferowania usługi na zasadach ciągłych, przed usługą na zasadach przerywanych.

Podobnie Kodeks taryfowy nie wprowadza zróżnicowania pomiędzy usługami świadczonymi przez operatora w zakresie zwrotnego fizycznego i wirtualnego przesyłania gazu. Na gruncie Kodeksu taryfowego podział pomiędzy usługami oferowanymi przez operatorów systemów przesyłowych, tak jak w przypadku NC CAM, co do zasady opiera się na kryterium ciągłości oferowanego produktu.

W szczególności, art. 14 i 15 dotyczą ustalania cen bazowych dla produktów z zakresu zdolności ciągłej, natomiast art. 16 dotyczy ustalania ceny bazowej produktów z zakresu zdolności przerywanej.

W związku z powyższym Użytkownik wskazał, że Kodeks taryfowy nie rozróżnia usług wirtualnych od usług fizycznych, a w szczególności nie wskazuje, by usługa wirtualnego przesyłania zwrotnego mogła być świadczona wyłącznie na zasadach przerywanych. Należy przyjąć, że postanowienia art. 16 NC TAR w istocie dotyczą jedynie rabatów odnoszących się do usług świadczonych na zasadach przerywanych w porównaniu z usługami świadczonymi na zasadach ciągłych, ale nie stanowią przeszkody dla wprowadzenia w ustawodawstwie krajowym współczynników różnicujących sposób obliczania opłaty za świadczenie usług wirtualnego przesyłania zwrotnego w porównaniu z usługami fizycznego przesyłania gazu.

W takim stanie rzeczy, w ocenie Użytkownika, współczynnik 0,2 określony w §14 Rozporządzenia taryfowego powinien mieć zastosowanie do usługi wirtualnego przesyłania zwrotnego na zasadach przerywanych oraz ciągłych. Jest on bowiem współczynnikiem niezależnym od (czy innymi słowy - równoległym do) rabatu dla usług przerywanych, określonego w art. 16 Kodeksu taryfowego.

- C. Dwóch Użytkowników odniosło się do przewidzianych w Dokumencie konsultacyjnym rabatów *ex-ante* stosowanych do obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej, zarówno w odniesieniu do sieci własnej Operatora jak i sieci należącej do EuRoPol GAZ-u, i wskazało, że preferowane byłoby zastosowanie rabatu *ex-post*. Z punktu widzenia odbiorcy gazu konsultowane rozwiązanie wydaje się niesprawiedliwe, ponieważ musi on z góry zapłacić za usługę, która może nie zostać wykonana przez Operatora i to nawet w 100%. Bonifikata w postaci 2% (punkty wewnątrzsystemowe KSP) czy 6% (punkty międzysystemowe KSP) czy proponowane 10% (w przyszłej taryfie SGT) są niewspółmiernie niskie w stosunku do ryzyka wystąpienia przerw. Trudno też się opierać na danych historycznych i wykorzystać wiedzę ekspercką służb technicznych Operatora, kiedy w świetle dynamicznych zmian rynkowych, regulacyjnych i biznesowych stopień wystąpienia przerw w dostawach gazu w najbliższym czasie może wyglądać zupełnie inaczej. W związku z powyższym Użytkownicy systemu przesyłowego postulowali powrót do metodologii stosowanej w przeszłości i zastosowanie rozliczania na zasadzie *ex-post*.
- D. Dwóch Użytkowników zwróciło uwagę, że zgodnie z Dokumentem konsultacyjnym przewidziane są rabaty w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG (100%) oraz w punktach wejścia/wyjścia z/do magazynów gazu (80%), które są finansowane solidarnie przez pozostałych użytkowników sieci przesyłowej. Według Użytkownika rabaty powinny dotyczyć również punktów wejścia do KSP, przez które dostarczany do sieci będzie biometan. W związku ze zmianą linii polityki klimatycznej UE i z prowadzonymi pracami przy Ministerstwie Klimatu i Środowiska w zakresie podpisania Porozumienia sektorowego na rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu należy zasygnalizować, aby przyszłościowo rozważyć i uwzględnić również rabat 100% na punktach wejścia dla tego nowego sektora. Ideą jest przyspieszenie rozwoju tego rynku, a w konsekwencji zwiększenie bezpieczeństwa dostaw gazu, co wpisuje się w założenia Rozporządzenia Komisji UE 2017/460. Artykuł 9 ust. 2 daje możliwość stosowania rabatów w stosunku do punktów wejścia i wyjścia stworzonych w celu zakończenia izolacji państw członkowskich w zakresie ich systemów przesyłowych, mających na celu zapewnienie zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

Odnosząc się do zgłoszonych uwag, stwierdzam co następuje:

Ad A.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, w punktach wejścia z instalacji LNG oraz w punktach wejścia z i punktach wyjścia do infrastruktury stworzonej w celu zakończenia izolacji państw członkowskich w zakresie ich systemów przesyłowych gazu można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

Powołując się na ten przepis Użytkownik systemu postulował wprowadzenie rabatu na punkcie wejścia Mallnow do systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol GAZ-u.

Niemniej jednak w świetle art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego brak jest podstaw, aby uznać, że przepis ten ma zastosowanie do Polskiego systemu przesyłowego gazu. Polska nie jest bowiem

państwem członkowskim UE, którego system przesyłowy gazu jest odizolowany (bądź był w momencie wejścia w życie Kodeksu taryfowego) w rozumieniu powołanego przepisu.

Niezależnie od powyższego warto także zauważyć, że Operator w ostatnich latach zrealizował szereg działań zmierzających do dywersyfikacji kierunków oraz źródeł dostaw gazu ziemnego, dążąc do pełnego uniezależnienia się od historycznie dominującego dostawcy. Jednocześnie realizowane prace w zakresie rozbudowy połączeń międzysystemowych w sposób znaczący poprawiają integrację z systemami innych państw członkowskich.

W związku z podnoszonym przez Użytkownika systemu argumentem jakoby w tym kontekście dochodziło do bezpodstawnego zawyżania kosztów korzystania z infrastruktury poprzez pobieranie opłat przesyłowych w pełnej wysokości zarówno dla kierunku podstawowego jak i przesyłania zwrotnego, w sytuacji, gdy fizyczny przepływ jest realizowany zasadniczo na odcinku Kondratki-wejście/PWP-wyjście, należy wskazać na niesłuszność tej argumentacji. Istotne jest bowiem, że użytkownik kupuje i otrzymuje od operatora usługę ciągłą, która została powiązana z konkretną stawką. Za poniesioną opłatę użytkownik nabywa zatem usługę ciągłą i tym samym operator zobowiązany jest do świadczenia usługi na zasadach ciągłych niezależnie od konfiguracji sieci wynikającej ze zleceń innych użytkowników.

Niezależnie od powyższego warto także zauważyć, że w świetle warunków pracy gazociągu będącego własnością EuRoPol GAZ-u w ostatnich miesiącach, pojęcia takie jak „kierunek podstawowy” oraz „kierunek przesyłania zwrotnego” ulegają zatarciu. Natomiast jakość usługi świadczonej przez operatora w punkcie Mallnow pozostała bez zmian.

Ad B.

Zasady dotyczące zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu, w tym zasady dotyczące stosowania metody wyznaczania ceny referencyjnej, powiązane z nimi wymogi w zakresie konsultacji i publikacji, a także zasady dotyczące obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności, po wejściu w życie Kodeksu taryfowego, w sposób kompleksowy określają przepisy tego aktu. W szczególności przepisy tego Kodeksu regulują w sposób kompleksowy kwestię rabatów dla usług świadczonych na zasadach ciągłych oraz przerywanych. W tej sytuacji przepisy krajowe, w tym wynikające z rozporządzenia taryfowego dla paliw gazowych, mogą być stosowne w zakresie w jakim nie są z nim sprzeczne.

W związku z uwagami uczestników rynku odnośnie stosowania rabatu dla usług wirtualnego przesyłania zwrotnego istotne znaczenie mają postanowienia zawarte w art. 16 Kodeksu taryfowego, który zawiera zasady ustalania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 Kodeksu taryfowego ceny te oblicza się poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej obliczonych w sposób określony w art. 14 lub 15 przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante* obliczonym w sposób określony w ust. 2 i 3. Z przepisów tych wynika, że dla usług świadczonych na zasadach przerywanych rabat powinien odzwierciedlać prawdopodobieństwo przerwania usług. W konsekwencji, Kodeks taryfowy wyklucza możliwość stosowania rabatu (np. w formie współczynnika 0,2) w przypadkach, gdy Operator oferuje i realizuje daną usługę na zasadach ciągłych. Jest to możliwe jedynie w odniesieniu do usług świadczonych na zasadach przerywanych.

Należy także podkreślić, że zgodnie przepisami rozporządzenia NC CAM Operator nie ma możliwości oferowania zdolności przerywanej zamiast zdolności ciągłej, jeżeli ta ostatnia jest dostępna. W szczególności zaś w punktach dwukierunkowych, w obu kierunkach istnieje konieczność oferowania przez Operatora mocy ciągłych. Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 2 NC CAM operatorzy systemów przesyłowych oferują dobowy produkt z zakresu zdolności przerywanej w obu kierunkach w punktach połączeń międzysystemowych, w przypadku których odpowiedni standardowy produkt z zakresu zdolności ciągłej został wyprzedany z jednodniowym wyprzedzeniem lub nie był oferowany. W jednokierunkowych punktach połączeń międzysystemowych, w których zdolność ciągła jest oferowana tylko w jednym kierunku, operatorzy systemów przesyłowych oferują przynajmniej dobowy produkt z zakresu zdolności przerywanej w przeciwnym kierunku.

W świetle Kodeksu taryfowego rewers wirtualny nie stanowi zatem odrębnej kategorii usług przesyłowych (w tym odrębnego produktu z zakresu zdolności), lecz usługę przerywaną świadczoną w punktach połączeń międzysystemowych, w których zdolność ciągła oferowana jest tylko w jednym kierunku lub nie są dostępne usługi na zasadach ciągłych. W punktach jednokierunkowych wykorzystanie przepustowości w kierunku przeciwnym do przepływu fizycznego może mieć bowiem wyłącznie charakter umowny i jest zależne od tego, czy odpowiednia ilość paliwa gazowego jest transportowana w kierunku podstawowym.

Z powyższego wynika, że stosowanie rabatu *ex-ante* dla usług wirtualnego przesyłania zwrotnego (świadczonych na zasadach przerywanych) w wysokości 80%, o którym mowa w § 14 rozporządzenia taryfowego, w sytuacji, gdy Operator oferuje i realizuje dana usługę na zasadach ciągłych, nie jest dopuszczalne.

Ad C.

Odnosząc się do propozycji Użytkowników systemu przesyłowego dotyczącej przywrócenia metody *ex-post* należy wskazać, że z analizy przepisów art. 16 Kodeksu taryfowego wynika, że preferowaną metodą ustalania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej jest metoda wykorzystująca rabat *ex-ante*. Podejście to wynika również z przepisu art. 14 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 715/2009, zgodnie z którym operatorzy systemów przesyłowych zapewniają zarówno ciągłe, jak i przerywane usługi związane z dostępem stron trzecich, a cena zdolności przerywanej odzwierciedla prawdopodobieństwo wystąpienia przerw. W związku z powyższym ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w 2023 r. będą ustalane zgodnie z zasadami przedstawionymi w pkt 2.5. i 3.3. niniejszej informacji, poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę pomiędzy 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*. Rabat ten wynika z prawdopodobieństwa przerwania usługi oszacowanego w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 lipca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.

Alternatywnym rozwiązaniem przewidzianym w art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego jest stosowanie rabatu *ex-post*. Zgodnie z tym podejściem użytkownicy sieci otrzymują rekompensatę po rzeczywistym wystąpieniu przerw w świadczeniu usługi. Rekompensata *ex-post* wypłacana za każdy dzień, w którym nastąpiło przerwanie usługi, odpowiada trzykrotności ceny bazowej dobowych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej. Jednakże rabat *ex-post* można stosować wyłącznie w punktach połączeń międzysystemowych, w których w

poprzednim roku gazowym nie doszło do żadnej przerwy w zakresie zdolności spowodowanej ograniczeniami w fizycznym przepływie paliwa gazowego.

W związku z powyższym, Prezes URE przychylił się do wniosku Operatora dotyczącego kontynuacji w 2023 r. stosowanego w 2021 i 2022 r. podejścia opartego na rabacie *ex-ante* w zakresie własnej sieci przesyłowej oraz jego wprowadzenia dla sieci będącej własnością przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ. Ujednolicenie podejścia dla obydwu systemów przesyłowych powinno być korzystne dla użytkowników i zapewnić większą transparentność rozliczeń.

Ad D.

Aktualnie trwają prace w zakresie wypracowania koncepcji dotyczących ram prawnych umożliwiających produkcję i sprzedaż biometanu oraz procedur i parametrów technicznych, które będą musiały spełniać instalacje wytwarzające biometan przyłączane do sieci przesyłowej. Natomiast z analizy posiadanych przez Operatora wniosków o przyłączenie wynika, iż pierwsze wolumeny biogazu pojawią się w sieci przesyłowej po roku 2025. W związku z powyższym kwestia ustalania ewentualnych rabatów dla punktów wejścia z instalacji wytwarzających biometan będzie przedmiotem kolejnych konsultacji.

5. Uwzględnianie aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego Prezes URE podejmując decyzję odnośnie zagadnień wymienionych w ust. 1 tego przepisu bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Analiza powyższych kwestii została przedstawiona w dokumencie konsultacyjnym.

Ponadto należy wskazać, że w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Wartości mnożników ustalone w niniejszej informacji, zarówno dla sieci własnej Operatora jak i sieci należącej do przedsiębiorstwa EuRoPol GAZ mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych jak i wewnętrznych systemu przesyłowego. Także średnia arytmetyczna iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika ustalonych dla sieci własnej Operatora, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Poziom mnożników pozwala Operatorowi na utrzymanie odpowiedniej proporcji między produktami długoterminowymi zapewniającymi Operatorowi stabilność przychodów a przez to możliwość realizacji inwestycji rozwojowych, a produktami krótkoterminowymi, które umożliwiają użytkownikom sieci bilansowanie swoich portfeli zakupowych.

Z uwagi na fakt, iż mnożniki i współczynniki sezonowe stosowane dla produktów krótkoterminowych ustalane są w jednakowej wysokości dla wszystkich punktów wejścia i wyjścia, każdy z użytkowników sieci ponosi takie same opłaty za produkty krótkoterminowe niezależnie od dróg przesyłania gazu. Biorąc pod uwagę powyższe nie występuje wpływ zastosowania mnożników oraz współczynników sezonowych na poziom subsydiowania skróśnego między użytkownikami sieci ani na przepływy transgraniczne.

Dodatkowo, współczynniki sezonowe ustalane są na poziomie odzwierciedlającym rozpływy w systemie przesyłowym uzależnione od rynkowego profilu zapotrzebowania na paliwo gazowe i nie mają one negatywnego wpływu na efektywne wykorzystywanie infrastruktury przesyłowej.

W związku z faktem uwzględniania w kalkulacji taryfy mocy dla usług krótkoterminowych, ustalony poziom mnożników i współczynników sezonowych nie wpłynie na odzyskiwanie przychodu dozwolonego. W przypadku wystąpienia niedostatecznego lub nadmiernego odzyskania przychodu, zastosowany będzie mechanizm konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 19 i 20 Kodeksu taryfowego.

Rafał Gawin
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

/podpisano elektronicznie/